

ODPAD

„Myslím, že na dnes to stačí,“ zakričal Peter ukazujúc na kopu železného haraburdia.

„Viac si toho nenašiel?“ opýtal sa ho Ivan. Stál vo dverách a pretieral si oči. Práve vstal.

„Hodinu sa tu prehrabujem a keby ma tak neoziabali ruky, určite by som ešte čosi našiel. Aspoň trochu si mi mohol pomôcť.“

„Mal som ti pomôcť? Tak to si ma mal zobudiť! Ešte buď na mňa našťvaný...“

„Ja viem. Ja len že dnes je obzvlášť kosa.“

„Tak poď dnu. Postavil som na kávu.“ Peter ešte hodil na kopu kus odkvapu a šiel dovnútra.

Peter a Ivan bývali v unimobunke vedľa jedného smetiska na okraji mesta. Obaja stratili domov a osud ich dal dokopy asi pred rokom.

Peter bol od Ivana mladší. Narodil sa v usporiadanej rodine milujúcim rodičom. Mal sestru a brata. Už od malička to bol bystrý a vnímavý chlapec. Škola ho veľmi bavila. Rodičom robil radosť a neexistoval človek, ktorý by ho nemal rád. Mal strašne veľa priateľov. Rád si zašiel niekam sadnúť, či na diskotéky. Jeho najväčšou vášňou však boli fyzika a matematika. Keď sa vyskytol nejaký problémový príklad, či úloha, vždy sa ich snažil vyriešiť zložitejším spôsobom. Ten jednoduchší spôsob bol pre neho nezaujímavý a vedel výsledok už pri pohľade na príklad. Učitelia na základnej aj na strednej škole svorne tvrdili, že takýto talent im ešte v laviciach nesedel a že ho čaká skvelá budúcnosť. Preto bolo úplne samozrejmé, že si vybral matematicko-fyzikálnu fakultu. Aj tam podával famózne výsledky. Absolútne všetko mu v živote vychádzalo.

Ale pár týždňov pred promóciou sa mu stalo niečo, čo by si nedokázal predstaviť ani v najhoršom sne. Na dvere mu zaklopala polícia s tým, že majú povolenie vykonať domovú prehliadku. Peter sa tomu veľmi čudoval, ale pustil ich dnu. O niekoľko minút hlásil jeden policajt svojmu nadriadenému, že to má. Čo má? O čo tu do pekla ide, nechápal Peter. Keď videl v policajtových rukách vrecúško s bielym práškom, až ho striaslo. Drogy. Čo iné to môže byť? Ale ako? Ako sa len k nemu mohli dostať drogy? Onedlho prišli za svojim nadriadeným s podobným úlovkom ďalší dvaja príslušníci. Prikázali mu dať ruky pred seba a nasadili mu železka. Kráčali preč. Peter bol ako obarený. Toto nie je skutočnosť, toto je len zlý sen. Strašne zlý sen, snažil si vsugerovať. Ale bola to realita. Keď sa to dozvedela jeho rodina a priatelia, tiež tomu nemohli uveriť. Dobre poznali Petra a vedeli, že nie je schopný takého niečoho. V živote nevložil do úst cigaretu a za celý život vypil dokopy maximálne pol litra alkoholu. Počas celého procesu boli na Petrovej strane a on si to veľmi vážil. Dôkazy totiž svedčili úplne proti nemu. Bolo nad slnko jasné, že tie drogy mu tam niekto podstrčil, ale kto? Kto to len mohol byť? Neustále si nad tým lámal hlavu. Rozsudok napokon znel – osem rokov nepodmienečne. Ďalší nevinný človek skončil za mrežami. K tejto rane sa pridala ešte jedna. Akoby šibnutím čarovného prútika sa od neho odvrátila jeho rodina aj známi. Uverili tým jalovým rečiam. Za tých päť rokov, čo Peter strávil v base, ho neprišiel nikto navštíviť. To ho mimoriadne psychicky položilo. Päť rokov bol väzení kvôli tomu, že mu tie zvyšné tri odpustili za dobré správanie. Keď odtiaľ vyšiel, rozmýšľal kam pôjde. Najskôr šiel za rodičmi. Tí ho však neprijali. Vraveli mu, že ich neskutočne sklamal. Šiel ešte za bratom, sestrou a niekoľkými kamarátmi ako pes skuvíňať pred dvere, no reakcia bola všade rovnaká.

A tak ostal na ulici. Nejaký čas sa len tak potíkal. Nakoniec narazil na túto unimobunku. Bola to neuveriteľná zhoda náhod, že presne v tej chvíli sa tu ocitol aj Ivan. Sprvoti sa hádali o tú starú budú, o to kto má právo v nej zostať, no nakoniec obaja uznali, že sú v rovnakom srabe a stala sa útočiskom pre jedného aj druhého.

O vyše dvadsať rokov starší Ivan mal nitky osudu posplietané úplne inak. Jeho a Petrovo detstvo sa nedá porovnávať. Ivan ešte ani nebol na svete a jeho otec sa zabil pri autonehode. Nedožil sa ani len prvého dieťaťa. S Ivanovou matkou boli spolu len dva roky. Niesla to veľmi ťažko. Uzavrela sa do seba. Na svojho syna nemohla ani pozrieť. Vždy pri pohľade na

Ivana videla svojho drahého manžela. Neskutočne sa naňho podobal. Neprešlo veľa času a aj ona šla za svojim manželom. Predávkovala liekmi. A on prežil nasledujúce obdobie života v detských domovoch a v adoptívnych rodinách. Pohadzovali si ho ako horúci zemiak. On bol však silný. Bolo na neuverenie, že to ňom nenechalo skoro žiadne stopy. Po skončení strednej školy by aj rád šiel na vysokú, ale po finančnej stránke to nebolo možné. A tak chodil robiť na stavby. Zanedlho si našiel dievča. Boli spolu dva roky, keď sa rozhodli vziať. Jej rodičia však odmietali dať dcéru takému chudákovi. Nevyjadrovali sa o ňom síce pekne, ale v tom, že je chudobný a len ťažko by sa postaral o rodinu, mali pravdu. A tak si Ivan zaumienil, že bude zarábať toľko peňazí, aby si mohli kúpiť dom, auto a aby jeho žene a budúcim deťom nič nechýbalo. V robote drel od rána do večera ako otrok. Po čase sa zamestnal v jednej stavebnej firme, kde postupne dostával vyššie a vyššie funkcie. Až sa napokon stalo, že jedného dňa sa stal v tejto firme spoločníkom. Teraz už mal na všetko, čo by bolo predtým len niečím nereálnym. Svojou neobyčajnou húževnatosťou a cieľavedomosťou dosiahol ruku svojej milovanej. Aj keď tá musela na to čakať dlhých päť rokov. No rovnako ako on bola mimoriadne trpezlivá. Aj vzťahy s jej rodičmi sa zlepšili. Ospravedlňovali sa Ivanovi akí k nemu vtedy boli a žiadali ho odpustenie. On im samozrejme prepáčil. Po svadbe sa manželom v priebehu pár rokov narodili tri krásne deti. Ivan si už mohol teraz, keď sa vlastnými rukami finančne zabezpečil, dovoliť študovať na vysokej škole. Všetko bolo úplne perfektné. Mal konečne rodinu po ktorej toľké roky tak túžil.

No neprešlo ani desať rokov od ich svadby a začali byť problémy. Ivanovi bolo jasné, že mu je žena neverná. Snažil sa však nerozpútať hádky, šlo mu hlavne o to, aby bol doma pokoj. Jeho žena bola však stále podráždená a v jednom kuse sa s ním chcela hádať. Jedného rána sa Ivan zobudil v posteli sám. Svoju polovičku už potom nikdy nevidel. Ostal sám s troma malými deťmi. Dobré si pamätal, aké bolo jeho detstvo a tak sa podujal byť im mamou aj otcom. Popri tom ešte samozrejme pracoval. Toto nadľudské úsilie prinieslo svoje ovocie. Vyrástli z nich čestní, slušní a pracovití ľudia. Keď od neho odišla žena, povedal si, že s opačným pohlavím už nechce mať nikdy nič spoločné, tak sa v nich sklamal. No po čase mu začínalo byť čím ďalej, tým viac samému smutno a tak sa rozhodol podať si inzerát. Nič extra od toho nečakal, ale stretol sa so ženou s ktorou si padli do oka na prvý pohľad. Rozprávali sa spolu celú noc a okamžite si uvedomili, že sú stvorení jeden pre druhého. Čoskoro sa k nemu nastahovala. Prvé roky boli úžasné. Potom to však zasa začalo pozvoľna ísť dole vodou. Ivan si to nechcel priznať. Nechcel zažiť znova také sklamanie. Radšej mal na očiach ružové okuliare, akoby si mal priznať, že ho jeho drahá po všetkých stránkach iba využíva. Urobila si z neho doslova dojnú kravu. Jej horibilné výdavky ho doslova zruinovali. A on si to stále nechcel uviesť. Prebral sa až vtedy, keď sa ocitol na ulici. Ona ho normálne vyhodila z domu. Akýkoľvek odpor by bol márný. Ivan vo svojej slepej láske prepísal na ňu, obrazne povedané, ešte aj svoje spodky. Až teraz si uvedomil, že ho pripravila o všetko, čo si krvopotne vydrel. Pokojne mohol ísť k jednému zo svojich detí. Určite by ho neodmietli. On však nechcel byť nikomu na príťaž a tak sa ocitol, ako už bolo spomínané, v jednej chvíli pred unimobunkou zoči-voči Petrovi.

Čoskoro mali možnosť zistiť, že táto bída vôbec nie je zlá. Určite lepšie ako prespávať pod mostom, alebo na lavičkách. Najmä teraz v zime. Vďaka tomu, že predtým tu trávil noci strážca smetiska mala dokonca takú vymoženosť akou je elektrina. Teda mala iba jednu zástrčku, ale aj s tým sa dajú robiť divy. Napríklad urobiť si kávu. Možno si niekto ťuká po čele, ako sa dvaja bezdomovci môžu dopracovať ku káve. Ale keď si zoberieme do úvahy fakt, že žijú pri smetisku, nie je to také nemožné. Na tejto halde odpadu človek nájde veci, o ktorých by si v živote nepomyslel, že sú ich ľudia schopní vyhodiť. Napríklad aj úplne zachovaný kávovar. A potom ešte dvojplatnička, nejaké hrnce, lyžičky, nožičky, deky, sviečky, či dokonca koberec a je to ako doma. Len treba mať trpezlivosť a najmä čas na hľadanie. A títo dvaja ho rozhodne majú. Raz za čas si z toho haraburdia povyberajú nejaké železné

veci a dostanú za ne pár drobných. Dá sa z toho vyžiť. Aj teraz po rannej káve sa to chystali naložiť na vozík a odviezť do zberu. Keď už chceli odísť, po nedbalo odhrnutej ceste sa k nim prirútil čierny bavorák. Pribrzdil tak, až cez prašan nebolo vidieť, kto z auta vystupuje. Náhle sa pred Ivanom a Petrom objavila mohutná postava v čiernom kabáte. Bol to Madaras. Patrilo mu pozemok na ktorom sa nachádzalo smetisko aj búda.

„Viete čo,“ ozval sa po chvíli pohrdavého pohľadu, „dnes ráno som sa pohádal so ženou. Mám pokazený celý deň. A teraz idem okolo a vidím vás. Znova sa mi zdvihla žľč.“

„Ale my...“ riekol takmer šeptom Peter.

„Pýtal som sa ťa na niečo? Kým ti to nedovolím, budeš držať papuľu. Koľkokrát sem prídem, je mi zle z tých vašich ksichtov. Nechcem vás tu už vidieť. A aby ste nepovedali, že nemám srdce, máte čas do večera. Inak...“

„Ale pán Madaras,“ prerušil ho napriek zákazku Ivan, „urobili sme vám niekedy nejakú škodu? Veď keby sme tu neboli, tá búda by bola prázdna, aj tak by ste ju nevyužívali. To vám tak vadí, že vôbec existujeme?“

„Povedal som, že mi nebudeš skákať do reči. Jednoducho si neprajem aby ste mi smradili toto smetisko a bodka. Ste horší ako hovno čo som ráno vysral. Ale čo sa tu s vami vôbec bavím. S takouto háved'ou ako ste vy. Skrátka ak tu dnes večer budete, máte veľký problém.“

Madaras si zapálil cigaretu, potiahol a chriachol smerom k tým dvom. Nasadol do auta a už ho nebolo. Srať sa na ráno s takou zberbou, pomyslel si ešte raz Madaras, no potom sa už snažil prísť na iné myšlienky. Dnes má mať dôležité stretnutie, na ktoré sa musí dôkladne pripraviť. Ide totiž o pomerne veľký balík peňazí a tak by ho to dosť mrzelo, ak by obchod nevyšiel.

Madaras bol veľký podnikateľ. Začiatky však, ako to už býva, neboli vôbec ľahké. Narodil sa v rodine robotníka a krajčírky. Jeho rodičia ťažko dreli, aby mohli užiť svoje štyri deti. On však nie aby im bol ako najstarší nápomocný, ale už od malička im robil len starosti. Škola ho veľmi nebavila, a tak dával prednosť flákaniu sa s pochybnými individuami. Chcel a aj skúsil všetko, čo len človeku príde na um. Doma sa ukazoval čoraz menej. Na dobre mierené rady otca mu len vravel, že by nechcel skončiť ako on. Vlastnému otcovi povedal, že je chudák, niktoš, hovädo. Pritom naňho jeho rodičia nikdy nezvyšili hlas, ani nezdvihli ruku. A to bola možno chyba. Mladý Madaras sa doma cítil ako u cudzích a tak netrvalo dlho a vypadol odtiaľ. Pridal sa k jednej bande feťákov, ktorí vykrádali obchody a prepádávali ľudí. Zanedlho zistil, že ani takto nechce skončiť. Zlákalo ho hazard. Rôznym takýmto hrám sa venoval na nižšej úrovni už skôr. Zo začiatku sa mu príliš nedarilo, no on bol trpezlivý. Začal vyhrávať. A vyhrával a vyhrával. V tej hre dokonca aj spával. Pre vedenie kasína však začínal byť hráč ako on nepohodlný a tak sa radšej pobral inde. Väčšina takýchto hráčov začne byť na tom závislá a stanú sa z nich trosky. To však nebol jeho prípad. Uvedomil si, kedy má dosť a skončil s tým. Nejaké veľké problémy mu to nerobilo. Teraz keď mal toľko prachov, mohol rozbehnúť veľký biznis. Vždy sníval, že bude veľký kápo. A dosiahnuť to mohol úplne legálnym spôsobom. Všetky svoje poctivo vyhrané peniaze vložil do rôznych bánk a premýšľal nad najvhodnejšou investíciou. Nič vhodné ho nenapadalo a tak sa rozhodol pre začiatok si otvoriť bar. Veľmi rýchlo začal dobre prosperovať a tak v priebehu pár rokov už mal niekoľko barov a reštaurácií po širokom okolí. Úspech sa však neodpúšťa a tak začal ležať niektorým vplyvným ľuďom v žalúdku. Zo začiatku to boli len hrozby, no neskôr to prerástlo v otvorené útoky na jeho osobu. Madaras musel zakročiť rázne. Stačilo niekoľko nájomných vražd a konkurencia razom zmizla. A jeho pozíciu to ešte posilnilo. Zrazu mal moc a vplyv, o akých vždy sníval. Začal robiť obchody aj v iných oblastiach. Ako veľmi lukratívne sa ukázalo kšeftovanie s pôdou. Začal skupovať pozemky v lukratívnych a strategických lokalitách. Tie potom predával za dvoj, či niekedy až trojnásobnú cenu, za akú ten ktorý pozemok kúpil. Vlastnil tak skoro päťtinu nezastavaných pozemkov v meste a jeho okolí. Týmto si tiež začínal robiť nepriateľov, no vyriešil to už známym spôsobom. Jedným

z pozemkov, ktoré vlastnil, bol aj ten na ktorom ležalo smetisko s príľahlou unimobunkou obývanou Ivanom a Petrom. Nič mu síce nerobili a mohlo mu byť absolútne jedno, či tam sú, alebo nie, ale on bol na takých ľuďoch alergický. Pripomínali mu otca, toho neschopného úbožiaka, ako vravieval. Podľa neho to bola všetko jedna bagáž.

„Koľko by nám za to mohli dnes dať?“ opýtal sa Ivan ťahajúc vozík zo železom po zľadovatej ceste.

„Hm, čo ja viem,“ zamyslel sa Peter, „takých 200, 250 korún.“

„Ivan?“ ozval sa po chvíli Peter.

„Čo?“

„Myslíš, že nám Madaras niečo urobí?“

„Podľa mňa nie. Už koľkokrát na nás takto vybehol. Jemu stačí vykričať sa na nás, keď má zlú náladu. Ved' vieš. To naše smetisko je vidieť z hlavnej cesty. A keď je v amoku, hneď vie, kde si môže vybiť zlosť.“

„Asi máš pravdu.“ Zvyšok cesty boli obaja ticho. Bola riadna zima a tak nechceli veľa hovoriť. K zberni surovín to bol riadny kus cesty. Bolo treba prejsť skoro cez celé mesto.

„No konečne,“ vzdychol si Peter, keď zastali pred bránou. Vedúci práve otváral.

„Dobrý,“ pozdravili ho obaja. On iba čosi zamrmlal popod nos.

„Dnes otvárate trochu neskoro,“ poznamenal Ivan.

„Ále,“ kývol rukou vedúci, „mal som doma ešte nejakú robotu.“ Všetci traja šli dozadu k váhe. Keď to naložili, ručička sa zastavila na 47 kilogramoch.

„Takže bude to 188 korún,“ riekol nedbalo vedúci kovozberu.

„Koľko?“ prepočul Ivan.

„188.“

„Nejako málo, nie?“ čudoval sa Peter, „neplatíte náhodu päť korún za kilo?“

„Bolo, ale znížil som na štyri koruny.“ Ivan ani Peter nemali náladu sa s ním dohadovať a tak vzali peniaze a šli. Teraz bolo potrebné zaobstarať niečo na najbližšie dni. Najskôr šli do obchodu kúpiť nejaké jedlo. Zo dvadsať rožkov, chlieb, maslo. Kávu „doma“ ešte mali, ale čaj sa im už minul. Vzali samozrejme ten najlacnejší. Ešte tri rybacie šaláty a bolo nakúpené. Keď v obchode skončili, šli ešte do mestských záchodov nabráť si vodu. Ivan vzal nejaké kanistry a prázdne fľaše od minerálok.

„Malo by to byť všetko,“ oprel sa rukou o bok Peter, keď naplnil aj poslednú fľašu.

„Ideme domov, nie?“

„Hej.“ Naložili to všetko – jedlo a vodu – do vozíka a pobrali sa preč. Doma, teda v unimobunke, boli okolo jednej.

„Rýchlo zapni dvojplatničku,“ volal Ivan na Petra, otvárajúc dvere, „ruky mi idú odpadnúť od zimy.“

„Ved' už idem.“ Ivan z vnútornej strany zahasproval dvere a vošiel dovnútra. Peter zapol dvojplatničku a postavil vodu na čaj. Obaja si sadli k spotrebiču, z ktorého sa začalo šíriť príjemné teplo. Keď voda v hrnci zovrela, Peter doň vložil vrecúška s čajom. Keď si čosi zajedli a vypili čaj, Ivan poznamenal, že si trochu zdriemne. Lahol si na provizórnu posteľ pokrytú handrami a dekami a zavrel oči. Onedlho tak urobil aj Peter.

Už sa začínalo stmievať, keď sa Ivanovi zazdalo, že počuje nejaký buchot a hlasy. Aj Peter sa už zobudil. Čo to len môže byť. Z letargie ich náhle prebudil hromový hlas: „Čo som vám povedal spodina všivavá! Varoval som vás!“ Madaras. Vzápätí ktosi zaťal sekerou do dverí. Peter s Ivanom pozreli s úľakom na seba. Pár dobre mierených úderov sekerou a dvere boli vyvalené. Stál v nich Madaras s dvoma hrozivo vyzerajúcimi chlapmi.

„Dobre vám je vyvalovať tie vaše smradľavé zadky na mojom, vy špiny,“ zreval na Ivana a Petra. Tí sa nezmohli na slovo.

„Dajte sa do toho,“ pokračoval už nezúčastneným tónom Madaras. Jeho gorily vošli dnu. Jednému z nich sa čosi zalesklo na pästi. Boxer. Peter a Ivan si ani nestihli uvedomiť, čo sa vlastne deje a tí dvaja ich už tĺkli. Keď boli na zemi, kopali do nich. Párkrát si kopol aj Madaras, ale opatrne, aby si nezašpinil topánky a nohavice. Potom ich zdrapili pod krky a vyhodili von. Madarasovi ľudia potom doriadili vnútro budy na nepoznanie. Keď celí zadychčaní odtiaľ vyšli, Madaras podišiel k Petrovi a Ivanovi. Vytiahol čosi spoza opaska.

„On má pištoľ,“ zachrčal Ivan.

„Presne tak,“ zachechtal sa Madaras, „a teraz odtiaľto padajte.“

Ivan s Petrom sa pomaly dvíhali zo zeme nechápavo hľadiac na muža so zbraňou.

„Vypadnite,“ zručol on, „ste hluchí!“ Na to už Ivan s Petrom bežali kade ľahšie nechávajúc za sebou svoju zničenú budy a Madarasov diabolský rehot. Stále len utekali, až kým sa úplne vyčerpaní nezrútili do zľadovateného snehu. Vôbec nemali pojem o priestore.

„Čo budeme robiť?“ opýtal sa po chvíli Peter.

„Neviem, ja neviem.“

„Kde to vlastne sme?“

„Ja nič neviem. Ja už vôbec nič neviem,“ vravel Ivan zmätene. Peter pomohol svojmu kamarátovi na nohy. Po niekoľkých minútach blúdenia sa dostali na hlavnú cestu a ňou do mesta. Peter klopľal ľuďom na dvere. Niektorí ich otvorili, no hneď aj zavreli, iní neurobili ani to a ďalších bolo vidno mihnúť sa za oknom. Veď čo by ste robili, keby ste videli dvoch dotrhaných a dobitých bezdomovcov.

„Je mi zima,“ mrmlal pomedzi zuby Ivan.

„Aj mne,“ povedal Peter podopierajúc svojho kamaráta, „len vydrž. Za chvíľu budeme v útulku pre bezdomovcov.“ Kráčali ďalej, odmietaní v každom dome na ktorý zaklopali. Peter keď videl, že to už nemá zmysel, prestal prosiť ľudí o pomoc, aj tých ktorých stretával po ceste a šiel len rovno. Už nemal ani predstavu o čase. Začali sa mu podlamovať kolená a zahmlievať pred očami. Bola mu strašná zima. Stále však statočne vliekol skoro bezvládneho kamaráta ďalej. Zrazu pocítil na tvári a rukách prenikavý chlad, no ten sa začal zakrátko meniť na teplo. A bolo mu teplejšie a teplejšie...

Madaras prišiel domov neskoro v noci. Dnes mal rušný deň. Najviac ho štval ten nevydarený obchod. Aspoň že si mohol vybiť zlosť na tej čvarge. Šiel do kuchyne, vzal z chladničky kúsok pizze, zohrial si ho v mikrovlnke, zjedol ho a zalial pivom. Ešte sa osprchoval a úplne vyčerpaný sa zvalil do postele, ale tak, aby nezobudil svoju ženu. Aj tá ho dnes poriadne napálila. Ale už nechcel na nič myslieť. Zatvoril oči a zaspal.

Druhý deň nebol pre Madarasa až taký náročný. Preto bol doma už pred šiestou a mohol si pozrieť zápas svojho obľúbeného hokejového mužstva. Zhodil zo seba kabát, dal dole topánky a náhlil sa k televízoru. Ešte sa to nezačalo. Zašiel do kuchyne po pivo, chipsy a pukance a vrátil sa do obývačky. Pohodlne sa uvelebil v kresle a otvoril plechovku piva. Načrel do misy s pukancami a za hrst' si ich vložil do úst. Á, už to začalo. Dnes by mali bez problémov vyhrať, zamýšľal Madaras, veď hrajú s tímom z opačného konca tabuľky a navyše doma. Ak by bol v tomto momente prepol na správy na inom kanáli, mohol si vypočúť toto:

„Dnes v skorých ranných hodinách boli pred útulkom pre bezdomovcov nájdené dve mŕtve telá. Privolaný lekár skonštatoval smrť zamrznutím. Identitu mŕtvych sa zatiaľ nepodarilo zistiť. Najskôr ide o bezdomovcov. Nezvykle silné mrazy tejto zimy si teda v ich radoch vyžiadali ďalšie obeť.“